

## POSTANOWIENIE

22 czerwca 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Paweł Grzegorzczuk

na posiedzeniu niejawnym 22 czerwca 2023 r. w Warszawie,  
w sprawie ze skargi B. K. o stwierdzenie niezgodności z prawem  
prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Opolu  
z 14 grudnia 2020 r, II Ca 1484/19  
w sprawie z powództwa B. K.  
przeciwko Niestandaryzowany Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W.  
o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności,  
na skutek skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia  
B. K.

**1. odmawia przyjęcia skargi do rozpoznania;**

**2. przyznaje od Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Opolu  
na rzecz radcy prawnego S. B. kwotę 1800 (tysiąc osiemset  
00/100) złotych powiększoną o kwotę należnego podatku od  
towarów i usług tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej  
udzielonej powódce z urzędu w postępowaniu wywołanym  
wniesieniem skargi.**

(K.G.)

[ms]

## UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 424<sup>9</sup> k.p.c. Sąd Najwyższy odmawia przyjęcia do rozpoznania skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, jeżeli jest oczywiście bezzasadna. Oczywiście bezzasadność skargi powinna być oceniana w powiązaniu z jej celem, którym jest uzyskanie odszkodowania od Skarbu Państwa z tytułu wydania niezgodnego z prawem orzeczenia sądu (art. 417 § 1 w związku z art. 417<sup>1</sup> § 2 k.c.). Mając na względzie, że odpowiedzialność ta wiąże się z istotą władzy sądowniczej i niezawisłości sędziowskiej, w judykaturze, przy aprobachie Trybunału Konstytucyjnego, utrwaliło się stanowisko, że niezgodnym z prawem w rozumieniu art. 424<sup>1</sup> § 1 k.p.c. w związku z art. 417<sup>1</sup> § 2 k.c. jest tylko takie orzeczenie, którego nieprawidłowość ma charakter kwalifikowany, elementarny i oczywisty (por. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 27 września 2012 r., SK 4/11, OTK-A 2012, nr 8, poz. 97 oraz wyroki Sądu Najwyższego z dnia 31 marca 2006 r., IV CNP 25/05, OSNC 2007, nr 1, poz. 17, z dnia 4 stycznia 2007 r., V CNP 132/06, OSNC 2007, nr 11, poz. 174, i z dnia 13 stycznia 2017 r., III CNP 3/16). Rozumiana w ten sposób bezprawność zaskarżonego orzeczenia musi stanowić wykładnik oceny, czy złożona skarga podlega merytorycznemu rozpoznaniu przez Sąd Najwyższy.

W okolicznościach sprawy skarżąca powódka B. K. oparła skargę na naruszeniu art. 509 § 1 k.c., § 2 pkt 5 i § 2 pkt 5 w związku z art. 10 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (jedn. tekst: Dz. U. z 2018 r., poz. 265, dalej – „rozporządzenie”) oraz art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c. Wskazała, że zaskarżony wyrok jest niezgodny z art. 509 § 1 k.c., § 2 pkt 5 rozporządzenia, art. 102 k.p.c. i art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c. Niezgodność ta, w ocenie powódki, wynikała z błędnego przyjęcia, że wierzytelność będąca przedmiotem umowy przelewu z dnia 14 grudnia 2015 r. została dostatecznie skonkretyzowana, a tym samym doszło do przelewu wierzytelności, jak również z błędnego założenia, że w okolicznościach sprawy doszło do spełnienia przesłanek uzasadniających nadanie klauzuli wykonalności na

rzecz pozwanego. Ponadto, zdaniem powódki, nieprawidłowo określono wysokość kosztów zastępstwa procesowego zasądzonych od powódki na rzecz pozwanego.

Zgodnie z art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c. dłużnik może żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności, jeżeli przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, a w szczególności, gdy kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym niebędącym orzeczeniem sądu albo gdy kwestionuje przejście obowiązku mimo istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego to przejście. Z przepisu tego wynika jasno, że kwestionowanie w ramach akcji opozycyjnej istnienia obowiązku stwierdzonego tytułem wykonawczym jest dopuszczalne tylko wtedy, gdy podstawą tego tytułu nie jest orzeczenie sądu. Z uzasadnienia skargi wynikało tymczasem, że skarżąca w szerokim zakresie odwołuje się do okoliczności dotyczących zasadności wydanego wobec niej nakazu zapłaty z dnia 15 października 2013 r., które to okoliczności – z racji prawomocności tego orzeczenia (art. 365 w związku z art. 366 k.p.c.) – nie mogły być przedmiotem badania w postępowaniu, w którym wydano zaskarżony wyrok. Argument, że umowa przelewu w sposób niedostateczny konkretyzuje przelewaną wierzytelność, ponieważ w treści zawiadomienia dłużnika o przelewie nie wskazano, co składa się na wierzytelność będącą przedmiotem tej umowy, nie uwzględniał z kolei, że czym innym jest umowa przelewu i treść złożonych w niej oświadczeń woli, czym innym zaś zawiadomienie dłużnika o przelewie. Badanie, czy dokument formalnie stwierdza przejście wierzytelności na nabywcę, należy ponadto przede wszystkim do właściwości sądu orzekającego w postępowaniu o nadanie tytułowi wykonawczemu klauzuli wykonalności (art. 788 § 1 k.p.c.), podczas gdy w procesie opozycyjnym kontroli podlega materialna skuteczność dokonanej czynności (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 17 kwietnia 1985 r., III CZP 14/85, OSNCP 1985, nr 12, poz. 192). Niezależnie od tego, w skardze nie przytoczono jurystycznych argumentów, które wskazywałyby na to, że zarzucona nieprawidłowość wyroku mogłaby przybrać oczywisty charakter. Motywy skargi nie uwzględniały zatem szczególnego charakteru tego środka prawnego, który nie jest odpowiednikiem skargi kasacyjnej i nie służy wytykaniu uchybień w płaszczyźnie prawa procesowego lub materialnego w celu uchylenia lub zmiany kwestionowanego orzeczenia, lecz inicjuje pierwszy etap dochodzenia

odpowiedzialności odszkodowawczej od Skarbu Państwa (art. 417<sup>1</sup> § 2 k.c.), której podłożem może być jedynie kwalifikowana, elementarna i oczywista wadliwość prawomocnego wyroku.

W odniesieniu do zarzutów dotyczących kosztów procesu należało natomiast wskazać, że w procesie cywilnym skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia służy kontroli legalności orzeczeń wyczerpująco wskazanych w art. 424<sup>1</sup> k.p.c., nie przysługuje natomiast od orzeczeń rozstrzygających o kosztach postępowania (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 11 października 2005 r., V CNP 36/05, i z dnia 17 listopada 2005 r., II CNP 15/05, OSNC 2006, nr 9, poz. 153). W przypadkach, w których skarga nie przysługuje, jak wynika wprost z art. 424<sup>1b</sup> k.p.c., naprawienie szkody wyrządzonej niezgodnym z prawem orzeczeniem następuje bez uprzedniej konieczności uzyskania prejudykatu w postępowaniu skargowym. Argumenty wskazujące na wadliwość rozstrzygnięcia o kosztach procesu towarzyszącego orzeczeniu kończącemu postępowanie w sprawie nie mogą tym samym służyć uzasadnieniu podstaw skargi o stwierdzenie niezgodności tego orzeczenia z prawem, jak również uzasadniać jej przyjęcia do rozpoznania.

Należało tym samym odmówić przyjęcia skargi do rozpoznania.

Z tych względów, na podstawie art. 424<sup>9</sup> k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

O wynagrodzeniu należnym pełnomocnikowi skarżącej orzeczono na podstawie art. 22<sup>3</sup> ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (jedn. tekst: Dz. U. z 2022 r., poz. 1166), z uwzględnieniem § 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (jedn. tekst: Dz. U. z 2018 r., poz. 265) oraz art. 64 ust. 2 i art. 32 ust. 1 Konstytucji RP (por. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 23 kwietnia 2020 r., SK 66/19, OTK-A 2020, poz. 13).

(K.G.)

